

ARITAKE-WILD

Europos socialinių partnerių organizacijų bendras projektas

“Centrinės ir Rytų Europos socialinių partnerių dalyvavimas Europos socialiniame dialoge:

..... kokie yra socialinių partnerių poreikiai?”

ANTRASIS ETAPAS – SEMINARŲ TĘSINYS

2005 m. gegužės 25 d. Lietuvoje vykusio seminaro ataskaita

Viešbutis Europa City, Vilnius
Lietuva

Paruošė: ARITAKE-WILD

ARITAKE-WILD

Europos socialinių partnerių organizacijų bendras projektas:

“Centrinės ir Rytų Europos socialinių partnerių dalyvavimas Europos socialiniame dialoge:
..... kokie yra socialinių partnerių poreikiai?”

Antrasis etapas – seminarų tęsinys
Viešbutis Europa City, Vilnius
Lietuva
2005 gegužės 25 d.

Ižanga

Pirmas nacionalinių seminarų tęsinys skirtas padidinti naujų Europos Sąjungos valstybių narių efektyvų dalyvavimą Europos socialiniame dialoge. Seminaras vyko Lietuvoje 2005 m. gegužės 25 d. Seminaro tikslai:

- Apžvelgti padarytą pažangą, įgyvendinant projekto pirmojo etapo veiksmų planus;
- Nustatyti ir aptarti problemas, kurios buvo iškilusios ir pasiūlyti kaip jas spręsti;
- Nustatyti Lietuvos socialinių partnerių ateities veiksmų prioritetus, skirtus tiek „individualiai organizacijai“, tiek ir „bendrus“.

Seminare dalyvavo trys atstovai iš 8 paskirtų Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) atstovų ir penkiolika atstovų iš Lietuvos profesinių sąjungų. Verslo darbdavių konfederacija (LVDK) nepaskyrė 8 atstovų, nors ir turėjo tokią galimybę. Taip pat dalyvavo Europos socialinių partnerių atstovai UNICE, UEAPME, ETUC ir ekspertai. Tikslus seminaro dalyvių sąrašas pateiktas priede Nr. 1.

Metodika

Seminaro metodika sudaryta remiantis jau įvykusiais aštuoniais dviejų dienų nacionaliniais seminarais Centrinėje ir Rytų Europoje. Vienadienio susitikimo tikslas buvo užtikrinti optimalų Lietuvos profesinių sąjungų ir darbdavių atstovų dalyvavimą seminare. Europos socialinių partnerių organizacijų ir ekspertų indėlis skirtas skatinti diskusijas, palengvinti problemų išaiškinimą ir rasti sprendimą, taip pat paskatinti veiksmų plano plėtrą. Diskusijos vyko mažose darbo grupėse. Sesijų peržiūra vyko kartu su dalyviais, kurių metu buvo siekiama nustatyti prioritetus ir surasti bendrą poziciją dėl tolimesnių veiksmų. Plėtojant ateities strategiją, bei tolimesnes diskusijas ir jų idėjų vystymą, seminaras vyko Lietuvių kalba.

Seminaras prasidėjo Lietuvos socialinių partnerių organizacijų pranešimais, apibendrinančiais veiksmus, kurių jie ėmėsi įgyvendinant pirmojo etapo projekto planus. Seminaras baigėsi socialinių partnerių organizacijų susitarimu, peržiūrėti veiksmus dėl „efektyvumo pagerėjimo“, kuriuos reikėtų įgyvendinti artimiausiu metu. Tarp sesijų vyko darbo grupių diskusijos, plenariniai debatai ir daug oficialių ir neoficialių pasitarimų su Europos socialiniais partneriais.

Ši ataskaita sudaryta remiantis seminaro darbotvarke. Pateikiama kiekvienos darbo sesijos trumpa ataskaitos apžvalga ir susitarimas dėl veiksmų plano tobulinimo, kuris buvo priimtas susitikimo pabaigoje. Detali susitikimo darbotvarkė yra pateikta priede Nr. 2, o seminaro darbo sesijos gali būti apibendrintos taip:

Darbotvarkės trumpa apžvalga		
Pirmoji sesija	Nacionalinių socialinių partnerių pranešimai	“ Pirmojo etapo veiksmų planų įgyvendinimas.”
Antroji sesija	Europos socialinių partnerių organizacijų pranešimai	“Dabartinė Europos socialinio dialogo darbotvarkė ir galimi ateities prioritetai.”
Trečioji sesija	Darbo grupių diskusijos ir atsakomoji reakcija	“Veiksmų planų pritaikymai ir tobulinimai, atsižvelgiant į patirtį ir besikeičiančius prioritetus”.
Ketvirtoji sesija	Europos socialinių partnerių organizacijų pranešimai	“Europos socialiniai partneriai jau pradėjo veiksmus padėsiančius naujų valstybių narių socialinių partnerių organizacijoms.”
Penktoji sesija	Diskusijos apibendrinimas	“Veiksmų plano pertvarkymas, įtraukiant svarbiausius poreikius ir svarstomas problemas.”

Susitikimo ataskaita

Pirmoji sesija - " Pirmojo etapo veiksmų planų įgyvendinimas."

Pirmajame etape Lietuvos profesinės sąjungos į veiksmų planą įtraukė du veiklos klausimus;

Lietuvos profesinių sąjungų pirmojo etapo veiksmų planas

1. Įsteigti mechanizmą, siekiant suartinti atskirų profsąjungų centrų požiūrius, kad pagelbėti nustatant bendras pozicijas dėl Europinių klausimų. Numatyta, kad į šį procesą bus įtrauktas specialių koordinatorių paskyrimas bei susitarimas dėl specialios darbotvarkės peržiūros bei patvirtinimo.
2. Organizuoti mokymus bei tobulinimus atstovams, įskaitant klausimus dėl Lietuvos ekonominio vystymosi, Europos Sąjungos teisinio paveldo (acquis), pozityvaus bendradarbiavimo bei derybų praktikos.

Iki šiol Lietuvos profesinės sąjungos ėmėsi tokių veiksmų, kad įgyvendintų įsipareigojimus:

- ◇ Susitarė dėl mechanizmo suartinančio atskirų profesinių sąjungų centrų požiūrius;
- ◇ Įtikino Lietuvos Respublikos Vyriausybę finansiškai paremti socialinio partnerio atstovavimą Briuselyje;
- ◇ Atnaujino mokomąją medžiagą apie derybų įgūdžius;
- ◇ Vykde apmokymus ir ateityje planuoja jų daugiau.

Lietuvos profesinės sąjungos pranešė, kad įgyvendinant veiksmų planą, papildomai ėmėsi tokių iniciatyvų:

- ◇ Padidino socialinio dialogo svarbos sąmoningumą ir socialinių partnerių vaidmenį viešųjų ryšių pagalba, pavyzdžiui, konferencijomis, lankstinukais ir radijo programomis;
- ◇ Pagerino trijų nacionalinių profesinių sąjungų centrų tarpusavio bendravimą ir koordinavimą;

- ◇ Sustiprino socialinių partnerių santykius bendra veikla su Lietuvos darbdavių organizacijomis: konferencijų, seminarų, susitikimų ir radijo programų pagalba.

Vykdamas šiuos veiksmus, profesinės sąjungos pastebėjo tokius apribojimus:

- ◇ Nedidelė profesinių sąjungų narystė sudaro sunkumų plėtoti tiek socialinį dialogą, tiek kolektyvines derybas ir tai finansiškai suvaržo galimus veiksmus;
- ◇ Išlieka sunku susitarti su darbdavių organizacijomis dėl profesinių sąjungų tikslų ir galimybių iš esmės.

Pirmajame etape Lietuvos darbdavių organizacijos į veiksmų planą įtraukė du veiklos klausimus;

Lietuvos darbdavių organizacijų pirmojo etapo veiksmų planas

1. Siūlyti kovo mėnesio LPK bei LVDK susitikimuose įsteigti bendrą darbo grupę dėl Europos Sąjungos klausimų. Prezidiumo diskusijų rezultate dvi organizacijos susitiks bei susitars dėl tolesnių klausimų.
2. LPK bei LVDK ištirs galimybę įsteigti atstovų Briuselyje pareigybes, siekiant palengvinti jų darbą ES klausimais bei palengvinti kontaktus su ES veikėjais (Komisija, Parlamentu, UNICE, UEAPME, ir t.t.)

Darbdavių atstovai dalyvaujantys susitikime pasakojo daugiausiai apie nacionalinę plėtrą. Bendradarbiavimas tarp darbdavių ir profesinių sąjungų vyksta Trišalėje taryboje, jeigu ir ne visada įmanoma susitarti. Naujame Darbo kodekse numatyta, kad siekiant išvengti kolektyvinių derybų sunkumų kompanijų lygiu, atsižvelgiant į nedidelę profsąjungų narystę, duoti galimybę darbo taryboms vesti derybas. Jie pranešė, kad šakiniai susitarimai nėra vykdomi dėl daugelio priežasčių. Kalbant apie europinius klausimus, bendradarbiavimas tarp LPK ir LVDK turėtų paskatinti įsteigti bendrą atstovavimo biurą Briuselyje, jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybė finansiškai parems.

Pirmojo etapo bendros darbo grupės veiksmų plano susitarimai yra šie:

1. Įgyvendinti daugiau reguliarių, neformalių kontaktų tarp formalių susitikimų, dėl ES klausimų.
2. Surengti bendrą seminarą, siekiant peržiūrėti Europos socialinio dialogo darbotvarkėje esančius klausimus, dalyvaujant ETUC, UEAPME, bei CEEP.
3. Individualiai: dėti asmenines pastangas, siekiant gerinti žmogišką atmosferą diskusijų metu, suprasti kitos šalies požiūrius ir perspektyvas, bei nustatyti bendrus aspektus, vietoj to kad susitelkti ties skirtumais.

Antroji sesija - " Dabartinė Europos socialinio dialogo darbotvarkė ir galimi ateities prioritetai. "

Liliane Volozinskis (UEAPME) trumpai pristatė Europos socialinio dialogo istoriją ir ją įvertino. Pristatė dabartinio socialinio dialogo darbo programos aprašymą ir galimus ateities prioritetus. Visas jos pristatymas yra pateiktas priede Nr.3.

*Trečioji sesija – Darbo grupių diskusijos ir atsakomoji reakcija
" Veiksmų planų pritaikymai ir tobulinimai, atsižvelgiant į patirtį ir besikeičiančius prioritetus. "*

Nedidelis darbdavių atstovų skaičius neleido suformuoti „bendros“ darbo grupės, kaip buvo planuota. Nacionaliniai atstovai buvo padalinti į tris grupes: dvi „profesinių sąjungų grupės“ ir viena „ darbdavių organizacijos grupė“. Atstovai iš UNICE ir UEAPME prisijungė prie darbdavių organizacijos grupės, atstovas iš ETUC kartu su vienu ekspertu prisijungė prie vienos iš profesinių sąjungų grupės. Iš kiekvienos grupės nacionalinių dalyvių buvo išrinktas pirmininkaujantis.

Darbo grupėms buvo skirta 90 minučių aptarti tokius klausimus:

Atsižvelgiant į plenarinius pranešimus – kokie yra svarbiausi mokymosi aspektai gerinant ateities veiksmų planus?

Remiantis mūsų patirtimi įgyvendinant veiksmų planus ir besikeičiant organizaciniams ir nacionaliniams/europiniams prioritetams – ką reikėtų padaryti per ateinančius 12 mėnesių ir per 3 metus?

Žemiau esančiuose sąrašuose darbo grupių pranešimuose iškelti klausimai ir iš to kilusios apskrito stalo diskusijos. Sąrašai neatspindi prioritetų tvarkos ar problemų „daugkartinių pastabų“. Jie parodo iškeltas problemas ir jų tvarką, kuria buvo iškelti.

Profesinių sąjungų grupės

- Padidinti narystę – atsižvelgiant į jaunimą;
- Paskatinti daugiau jaunimo dalyvauti profsąjunginėje veikloje;
- Formuoti pagerėjusį bendravimą ir koordinavimą tarp trijų nacionalinių profesinių sąjungų centrų;
- Gilinti tarp profsąjunginį šakinį ir sektorinį bendradarbiavimą atsižvelgiant į europinę veiklą;
- Atnaujinti duomenų bazę apie Lietuvos atstovus ES institucijose, siekiant tikslesnių duomenų apie jų veiklos sritis;
- Tęsti mokymus, kad asmenys galėtų efektyviai atstovauti ES lygiu;
- Pradėti versti svarbiausius europinius dokumentus;
- Paskleisti informaciją apie gerąją ES praktiką nariams;
- Vystyti tarptautinius (ypač Baltijos) tinklus ir stiprinti partnerystę, bei tarpusavio bendradarbiavimą;
- Skirti didesnę dėmesį, paramos suteikimui iš LR Vyriausybės dėl atstovavimo Briuselyje.

Darbdavių organizacijų grupė

- Tęsti bendradarbiavimą Trišalėje taryboje ir pagerinti bendradarbiavimą su profesinėmis sąjungomis;
- Skirti didesnę dėmesį, paramos suteikimui iš LR Vyriausybės dėl atstovavimo Briuselyje.

Ketvirtoji sesija - "Europos socialiniai partneriai jau pradėjo veiksmus padėsiančius naujų valstybių narių socialinių partnerių organizacijoms."

Atsakydami į nacionalinių socialinių partnerių klausimus ir išsakytus poreikius per 2004 metų projekto laikotarpį, Europos socialiniai partneriai pradėjo darbus, kad pagerintų naujų valstybių narių efektyvų dalyvavimą Europos socialiniame dialoge. Thérèse de Liedekerke iš UNICE ir Silvia Borbély iš ETUC padarė pranešimus tokiomis temomis:

- Išteklių centrai – Europos socialiniai partneriai įkūrė darbdavio ir profesinės sąjungos išteklių centrus ir sukūrė internetinius puslapius, siūlančius naują paslaugą;
- Mokymo ir plėtros pagalba – Europos socialiniai partneriai gali padėti, siekiant palengvinti personalo augimo iniciatyvas ir t.t. finansuoti atskiras vietas europinio lygio susitikimuose vystymosi tikslais;
- Socialinio partnerio kompetencijos ugdymas – procesas, kurio metu asmenys gali būti įvertinami remiantis „efektyvių Europos socialinių partnerių“ kompetencija. Tai vyks birželio mėnesį, Čekijos Respublikoje.

Visi pristatymai yra pateikti prieduose Nr. 4 ir Nr.5.

Penktoji sesija - "Veiksmų plano persvarstymas, įtraukiant svarbiausius poreikius ir svarstomas problemas."

Remiantis darbo grupių ataskaitomis diskusijų metu, buvo susitarta, kad pirmojo etapo veiksmų planai gali būti peržiūrėti ir atnaujinti remiantis šiuo seminaru. Iškilus bet kokiam veiksmų planui seminaro metu, į jį turi būti sutelktas dėmesys ir jis turi būti išnagrinėtas.

Vyko visų dalyvių susitarimas dėl tolimesnių veiksmų:

Lietuvos profesinių sąjungų veiksmų planas

- 1. Kaupti žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius esančius trijuose nacionaliniuose centruose, siekiant padidinti įtaką europiniu lygiu;***
- 2. Sutelkti dėmesį į jaunų žmonių dalyvavimą Lietuvos profesinių sąjungų judėjime;***
- 3. Stiprinti tolesnius bendradarbiavimo santykius tarp Lietuvos ir Baltijos regiono šalių profsąjungų;***
- 4. Pagerinti socialinio dialogo dalyvių apmokymą jų gimtąja kalba;***
- 5. Stengtis plėtoti stipresnę dvišalę partnerystę su darbdaviais;***
- 6. Skirti didesnę dėmesį, paramos suteikimui iš LR Vyriausybės dėl atstovavimo Briuselyje.***

Lietuvos darbdavių organizacijų veiksmų planas

Skirti didesnę dėmesį, paramos suteikimui iš LR Vyriausybės dėl atstovavimo Briuselyje

Susitikimo pabaigoje, visiems buvo padėkota kas prisidėjo prie seminaro organizavimo ir rengimo.

Priedų sąrašas

Priedas Nr. 1	Seminaro dalyvių sąrašas
Priedas Nr. 2	Seminaro darbotvarkė
Priedas Nr. 3	Europos socialinis dialogas: ateities darbotvarkė ir prioritetai
Priedas Nr. 4	Europos socialinis dialogas: darbdavių paramos priemonės
Priedas Nr. 5	Europos socialinis dialogas: profesinių sąjungų paramos priemonės
Priedas Nr. 6	Lietuvos tęstinio seminario 2005 m. sutartas veiksmų planas

PRIEDAS Nr. 2

DARBOTVARKĖ

Bendras Europos socialinių partnerių organizacijų projektas: „Centrinės ir Rytų Europos socialinių partnerių dalyvavimas Europos socialiniame dialoge: Kokie yra socialinių partnerių poreikiai?“

Nacionalinis Seminaras LIETUVA

Vyks: Vilniuje

Data: 2005 m. gegužės 25 d. Trečiadienis

0900 – 0930	Pasveikinimas, dalyvių prisistatymas, dienos tikslai	
0930 - 1045	Iš anksto paruošti nacionalinių profesinių sąjungų ir nacionalinių darbdavių organizacijų pranešimai, t. p. bendras nacionalinis pranešimas Ataskaita apie veiksmų plano įgyvendinimą, t.y. kas sekėsi gerai, kas buvo sudėtinga, ko nepavyko įgyvendinti ir kodėl?	Plenarinis posėdis
1045 - 1100	Kavos pertraukėlė	
1100 - 1145	Socialinio partnerio, atstovaujancio Europos lygmeniu, pranešimas apie tai, kokie gali būti Europos socialinio dialogo dienotvarkė ir ateities prioritetai	Plenarinis posėdis
1145 - 1150	Darbo grupių (darbdavių, profesinių sąjungų ir jungtinės) pasitarimas	
1150 - 1315	Trys grupės spręš klausimus: Atsižvelgiant į tai, kas buvo pristatyta plenarinėje sesijoje, kas yra svarbiausia ir ko reikia išmokyti, ruošiant planus ateičiai? Ką reikia padaryti per ateinančius 12 mėnesių ir per 3 metus, atsižvelgiant į patirtį, įgyvendinant veiksmų planus ir į besikeičiančius organizacijų, šalies ir Europos prioritetus.	Trys darbo grupės
1315 - 1445	Pietų pertrauka	
1445 - 1530	Darbo grupių prezentacijos (pasiūlymai veiksmų plano klausimais)	Plenarinis posėdis
1530 - 1615	ES socialinių partnerių pristatymai apie darbdavių ir profesinių sąjungų „pagalbinis įrankis“ ir klausimus: 1. išteklių centrai 2. mokymo sesijos 3. kompetencijos ugdymo projektas	Plenarinis posėdis
1615 – 1630	Kavos pertraukėlė	
1630 – 1715	Bendra diskusija apie galimus ateities veiksmų planų prioritetus remiantis darbo grupių ir ES socialinių partnerių pristatymais.	Plenarinis posėdis
1715 – 1800	Konsensuso ieškojimas ir sutarimas dėl esminių klausimų bei konkrečių veiksmų, kuriuos turi vykdyti profesinės sąjungos ir darbdaviai atskirai ir kartu per ateinančius 12 mėnesių ir 3 metus	Plenarinis posėdis
1800	Apibendrinimas	Plenarinis posėdis

LIETUVOS TĘSTINIO SEMINARO 2005 M. SUTARTAS VEIKSMŲ PLANAS

Profesinės sąjungos	Darbdavių organizacijos
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupti žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius esančius trijuose nacionaliniuose centruose, siekiant padidinti įtaką europiniu lygiu. 2. Sutelkti dėmesį į jaunų žmonių dalyvavimą Lietuvos profesinių sąjungų judėjime. 3. Stiprinti tolesnius bendradarbiavimo santykius tarp Lietuvos ir Baltijos regiono šalių profsąjungų. 4. Pagerinti socialinio dialogo dalyvių apmokymą jų gimtąja kalba. 5. Stengtis plėtoti stipresnę dvišalę partnerystę su darbdaviais. 6. Skirti didesnę dėmesį, paramos suteikimui iš LR Vyriausybės dėl atstovavimo Briuselyje. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tęsti bendradarbiavimą Trišalėje taryboje ir pagerinti bendradarbiavimą su profesinių sąjungų kolegomis. 2. Skirti didesnę dėmesį, paramos suteikimui iš LR Vyriausybės dėl atstovavimo Briuselyje.